Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

TER BESLISSING

Datum
9 april 2025

Onze referentie
IENW/BSK-2025/84175

Opgesteld door
DG Mobiliteit
Dir.Duurzame Mobiliteit
DuMo 2

Beslistermijn
24-04-2025

Bijlage(n)
2

Aan Staatssecretaris

nota

Beslisnota Kamerbrief tweemaandelijkse rapportage zero-emissiezones, Convenant, evaluatie SEBA en uitbreiding zero-emissiezone Den Haag

Aanleiding
Op 17 december 2024 is een motie[1] van lid Veltman aangenomen. Deze motie verzoekt de regering om vanaf 1 januari 2025 iedere twee maanden, of vaker indien nodig, aan de Tweede Kamer te rapporteren wat de gevolgen van de ingestelde zero-emissiezones zijn voor de ondernemers die nog niet aan de eisen kunnen voldoen of ondernemers die anderszins in de knel komen. Via deze Kamerbrief informeert u de Kamer voor de tweede keer over de bevindingen vanuit deze monitoring. De informatie, gegevens en cijfers worden in de komende brieven verder aangevuld zodra mogelijk. De inhoud van de Kamerbrief wordt in samenspraak met gemeenten en brancheorganisaties vastgesteld.

Tijdens het Commissiedebat Duurzame Mobiliteit op 22 april 2025 zijn enkele toezeggingen gedaan die in deze brief worden meegenomen, namelijk: handhaving van buitenlandse voertuigen en het gebruik van transitiebrandstoffen in de zero-emissiezones. Ook heeft u toegezegd voor de zomer terug te komen op of het aantal waarschuwingsbrieven reden is om de boetevrije periode eventueel te verlengen en of de ontheffingen een standaard duur van 5 jaar kunnen krijgen. Deze laatste twee toezeggingen worden op een later moment afgedaan.

Daarnaast heeft u op 2 april 2025, samen met gemeenten, brancheorganisaties en belangenorganisaties, een nieuw convenant getekend: de Uitvoeringsagenda Zero-emissiezones (UAZ). Het convenant wordt als bijlage bij deze Kamerbrief naar de Tweede Kamer verzonden, deze is op 18 april gepubliceerd in de Staatscourant waarmee het convenant juridisch van kracht is.

Tot slot informeert u de Kamer over de aankomende evaluatie van de Subsidieregeling Elektrische Bestelauto's (SEBA) en over het besluit van de gemeente Den Haag om hun zero-emissiezone uit te breiden richting de kust.

Geadviseerd besluit
U wordt geadviseerd in te stemmen met de verzending van deze Kamerbrief, inclusief het nieuwe ondertekende convenant: de Uitvoeringsagenda Zero-emissiezones (UAZ).

[1] Kamerstuk 36 600 XII, nr.82

Kernpunten

Monitoring zero-emissiezones

In deze brief deelt u informatie over de monitoring die plaatsvindt rond de zero-emissiezones. De beschikbare data vanuit het Centraal Loket bestrijkt de periode februari tot 26 maart 2025. Uit de monitoring blijkt dat er tot op heden nog geen aanwijzingen zijn dat er ondernemers zijn die in de problemen raken en niet geholpen kunnen worden. Daarmee geeft deze tweede rapportage een vergelijkbaar beeld als de eerste rapportage.

Handhaving buitenlandse voertuigen

Tijdens het Commissiedebat Duurzame Mobiliteit op 22 april 2025 heeft u aan Kamerlid Heutink de toezegging gedaan om in deze brief in te gaan op de handhaving van buitenlandse voertuigen binnen de zero-emissiezones. In de Kamerbrief wordt uitgelegd dat automatische handhaving via de ANPR-camerasystemen van gemeenten plaatsvindt. Dit stelt gemeenten in staat om automatisch en doeltreffend voertuigen die niet voldoen aan de toegangsregels automatisch te registreren en controleren. De toegangsregels voor zero-emissiezones gelden ook voor buitenlandse voertuigen. Momenteel kunnen buitenlandse voertuigen die de zero-emissiezones binnen rijden alleen niet automatisch gehandhaafd worden via ANPR-camera's. Er wordt ingegaan hoe tot deze constructie is gekomen en waarom het niet mogelijk is gebleken om dit Europees te regelen. Op dit moment zijn we in gesprek met een aantal landen om te bezien of we bilaterale gegevensuitwisseling mogelijk kunnen maken. Van België wordt op korte termijn een akkoord verwacht.

Gebruik van transitiebrandstoffen in zero-emissiezones

Tijdens het Commissiedebat Duurzame Mobiliteit op 22 april 2025 zijn er vragen gekomen over waarom transitiebrandstoffen niet worden toegelaten in zero-emissiezones. In de Kamerbrief wordt hier duidelijkheid over gegeven. Dit is juridisch niet mogelijk omdat de definitie van 'zero emissie' in het Reglement Verkeersregels en Verkeerstekens 1990 (RVV 1990) alleen geldt voor batterij- en waterstofelektrische voertuigen. Verder is de uitstoot van transitiebrandstoffen significant hoger dan volgens de Europese definitie is toegestaan. Hoewel deze hernieuwbare brandstoffen in de keten CO2-reductie realiseren, wordt door deze voertuigen nog steeds CO2, stikstof en fijnstof uitgestoten aan de uitlaat, in bijna dezelfde mate als bij de verbranding van fossiele brandstoffen. Als laatste is het niet handhaafbaar, omdat aan de hand van het kenteken niet is vast te stellen of een vrachtwagen of bestelbus rijdt op diesel of op een transitiebrandstof.

Uitvoeringsagenda Zero-emissiezones (UAZ)

In het regeerprogramma staat over zero-emissiezones "*Eind 2024 maken we […] afspraken met partijen en leggen die vast in een nieuw convenant*." Daarnaast is in de Kamerbrief van 14 maart 2025[2] aangegeven dat de gemaakte afspraken rondom zero-emissiezones met gemeenten en brancheorganisaties worden vastgelegd in een nieuw convenant. Dit convenant, de Uitvoeringsagenda Zero-emissiezones, is op 2 april 2025 ondertekend samen met 41 partijen en is bijgevoegd als bijlage bij de brief.

Evaluatie Subsidieregeling Elektrische Bestelauto's

De Subsidieregeling Emissieloze Bedrijfsauto's (SEBA) heeft gelopen van 2021 t/m 2024. Conform artikel 4:24 van de Algemene wet bestuursrecht wordt SEBA in

[2] Kamerstuk 36 600 XII, nr.66

Datum
9 april 2025

Onze referentie
IENW/BSK-2025/84175

Opgesteld door
DG Mobiliteit
Dir.Duurzame Mobiliteit
DuMo 2

Aan
Staatssecretaris

Bijlage(n)
2

2025 geëvalueerd, om de doeltreffendheid en de effecten in de praktijk te bepalen. U meldt in de Kamerbrief dat naar verwachting de evaluatie van SEBA in het najaar van 2025 gereed zal zijn en dan met de Tweede Kamer gedeeld zal worden.

Uitbreiding zero-emissiezones Gemeenten Den Haag
Op 13 februari 2025 is door de gemeenteraad van Den Haag een definitief besluit genomen tot uitbreiding van hun bestaande zero-emissiezone per 1 januari 2026. Gemeenten bepalen zelf de grootte van hun zone en stemmen hierbij af met lokale ondernemers. Gemeenten, branches en het Rijk zijn onderling overeengekomen dat gemeenten een eventuele uitbreiding van een bestaande zone minimaal twee jaar van tevoren aankondigen. De gemeente Den Haag heeft zich hier aan gehouden door in 2023 aan te kondigen de zero-emissiezone uit te willen breiden, en heeft daarnaast veelvuldig overleg gehad met lokale ondernemers.

Krachtenveld
De Kamer heeft naar aanleiding van een commissiedebat over de zero-emissiezones op 4 december 2024 een motie aangenomen met het verzoek om tweemaandelijks (of vaker indien nodig) een rapportage met de Kamer te delen. Sinds 1 januari 2025 hebben inmiddels 16 gemeenten een zero-emissiezone ingevoerd. De eerste rapportage is op 14 maart 2025 naar de Tweede Kamer verzonden. Naar aanleiding van deze eerste rapportage heeft het lid Veltman Kamervragen gesteld. Er werd gevraagd waarom de impact op ondernemers nog niet precies kan worden gerapporteerd. Hierop is geantwoord dat de tweemaandelijkse rapportage gebaseerd is op gegevens van één maand, waardoor het nog niet mogelijk is om een exact beeld te geven van de impact van de invoering. Er wordt hard gewerkt om dit beeld scherper te krijgen. De beantwoording hiervan heeft u op 14 april aan de Kamer verzonden. Naar aanleiding van verschillende bestuurlijke overleggen met gemeenten en brancheorganisaties is op 14 maart 2025, na akkoord van de ministerraad, het Kabinetsbesluit met vervolgafspraken via een Kamerbrief gedeeld.

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden
Niet van toepassing.

Toelichting
De belangrijkste cijfers uit de monitoring zero-emissiezones:

- Bij het Centraal Loket zijn 5.902 ontheffingsaanvragen binnengekomen sinds opening van het loket op 1 juli 2024.
- Van de aanvragen voor landelijk geldende ontheffingen is 92% toegewezen, 6% buiten behandeling geplaatst en 2% afgewezen. De Kamerbrief gaat ook in op de redenen van afwijzing en buiten behandeling plaatsing.
- Er zijn in totaal 18 bezwaren tegen de beslissing van het Centraal Loket ingediend. De ingediende bezwaren hebben tot op heden niet geleid tot een gegronde aanleiding om het genomen besluit te herzien.
- Op de website opwegnaarzes.nl zijn in februari 19.000 en maart 29.000 actieve bezoekers geregistreerd en zijn er in die maanden ruim 10.798 en 16196 gesprekken gevoerd met de AI-chatbot.
- Vrijwel alle gesprekken waren informatief van aard, net als vrijwel alle 281 (februari) en 336 (maart) vragen die binnenkwamen via e-mail naar de redactie van de website.

- De privacywetgeving beperkt het gebruik van camerabeelden en de daarmee verzamelde gegevens. Gemeenten mogen deze informatie over het wagenpark en het aandeel recidive slechts in beperkte mate gebruiken. Proactief benaderen van voertuiggebruikers die een overtreding begaan is alleen toegestaan in de vorm van een waarschuwingsbrief.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
02.	Kamerbrief tweemaandelijkse rapportage zero-emissiezones en de gevolgen voor ondernemers	Toelichting op de gebruikte methodiek en cijfers voor rapportage over de zero-emissiezones.
03.	Bijlage 1. Uitvoeringsagenda Zero-emissiezones (UAZ)	Het convenant dat samen met betrokken gemeenten, bracheorganisaties en belangenverenigingen is getekend.